

		del 14 al 21 de desembre											
							C						
	C	E	N	T	E	N	A	R	I				
							U						
 <p>DAU BARCELONA 2n FESTIVAL DE JOCS DE TAULA</p>							C						
							I						
							G						
							R						
							A						
	<p>Pau Vidal Senyor Ventura Miquel Sesé Màrius Serra Marc Isern Anna Genís Fortuny Jep Ferret</p>						M						
											I		
											S		
											T		
											I		
												C	
		1913 - 2013											

Resol els 8 **FUN'S Word-Cross Puzzle** que han preparat els nostres crucigramaires i envia'ns a info@crucigramaexpres.cat, escrit a l'**Assumpte**, l'única paraula correcta que es pot formar amb les lletres que completen les 8 caselles assenyalades amb un cercle, seguit d'un pronòstic del número de **as**, **es**, **is**, **os** i **us** total que diries que sortiran el 22 de desembre en els 8 Crucigrames, Mots Encreuats, Enreixats i Autodefinits dels nostres autors en els seus respectius diaris.

Així,

Assumpte:	"Paraula" A=50 E=40 I=30 O=20 U=10
-----------	------------------------------------

Entre tots els que trobin la paraula amagada, començant el desempat amb la A, després la E, la I, la O i la U, el guanyador serà aquell qui afini més el seu pronòstic, i rebrà un exemplar del joc de taula "Enigmàrius" signat pels seus autors, Oriol Comas i Màrius Serra, gentilesa de Devir.

Escriu-nos el teu nom, la població i un telèfon de contacte en el cos del text per tal que ens puguem posar en contacte amb tu en el cas que siguis el guanyador.

Descarrega't aquest quadern a:

www.crucigramaexpres.cat/img/centenari.pdf

Centenari crucigramístic

Aquest és Arthur Wynne, l'autor del primer problema de mots encreuats de la història. La graella inferior es va publicar el 21 de desembre de 1913 al Suplement Dominical *Fun* del diari *The New York World*.

El joc va rebre el nom de *word-cross*, un neologisme format amb els mots *paraula* i *creu*. Tres setmanes després, ja en 1914, una confusió tipogràfica va invertir els termes i el *word-cross puzzle* va esdevenir *cross-word puzzle*, el terme que ha perviscut: *crosswords* (crucigrama, mots encreuats). Se saben poques coses d'Arthur Wynne. Era anglès, fill de l'editor del diari *Liverpool Mercury*. Va emigrar cap a Amèrica l'any 1905 i va treballar en diversos diaris del magnat William Randolph Hearst fins a la seva mort a Florida el 14 de gener de 1945. També ha trascendit que no va gaudir gaire amb el seu invent i que ben aviat va deixar de fabricar crucigrames.

Dos mesos després d'aquest primer *cross-word*, Wynne ja anuncia que n'ha rebut uns quants d'elaborats per lectors. El dia 1 de febrer de 1914 els esperona a enviar-ne més: "És més difícil fabricar un encreuat que no pas resoldre'l. Si no s'ho creuen, provin de fer-ne un". La provocació funciona. La setmana següent surt el primer d'un lector —signat per la senyora M. B. Wood— i Wynne aviat adopta el paper d'editor. Tria, corregeix i fa petits canvis. El març de 1915 ja rep una mitjana setmana de vint-i-cinc *cross-words* de lectors i revela irònicament que, amb el material acumulat, podria publicar-ne un de setmanal fins a l'any 2100. De fet, aquesta bola de paper creixent serà el principi de la fi de la seva relació amb els mots encreuats. Wynne s'atipa de les cartes de queixa per les irritants errades tipogràfiques que comporta una secció de compaginació tan delicada i l'any 1921 ofereix el seu lloc a una joveneta que acaba d'arribar a la redacció: Margaret Petherbridge, la futura primera dama dels mots encreuats.

Per celebrar aquest centenari els crucigramaires catalans hem decidit acostar-nos a la primera graella de Wynne i fer-nos-la nostra. I ho fem amb un enigma col·lectiu. Si voleu participar-hi seguiu les instruccions d'aquí a l'esquerra i, si el resoleu, optareu a guanyar un exemplar del joc de taula "Enigmàrius" per gentilesa de Devir.

Màrius Serra

Arthur Wynne

FUN'S Word-Cross Puzzle.

F **U** **N**

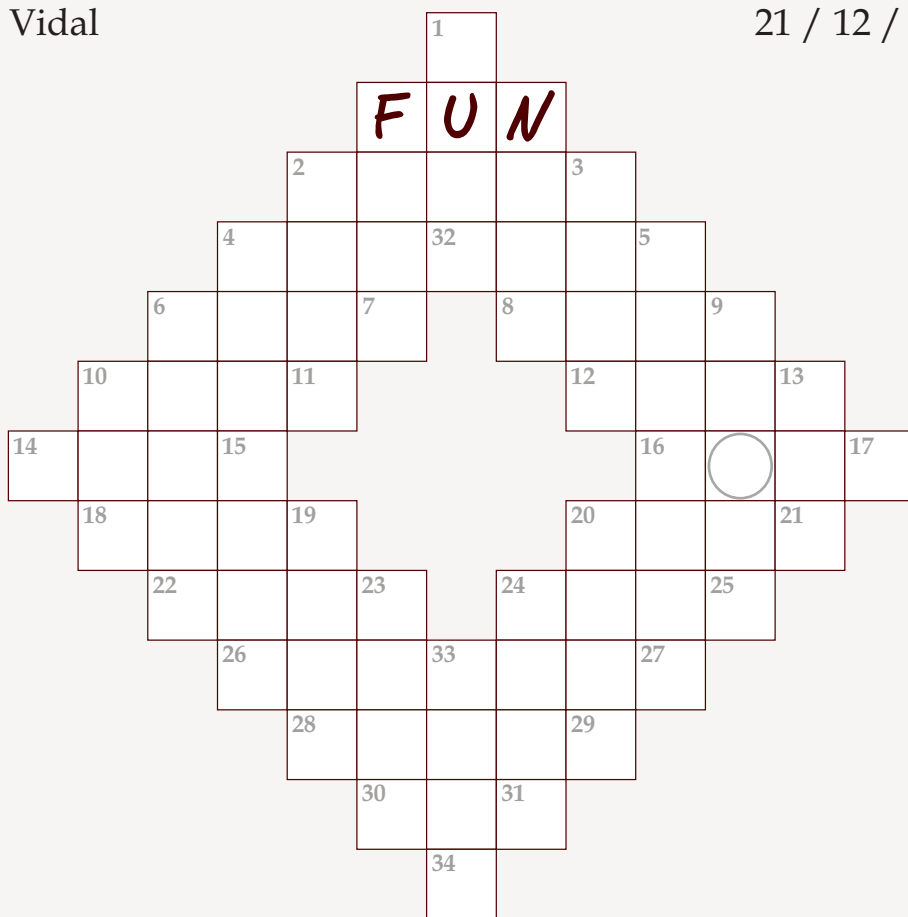
FILL in the small squares with words which agree with the following definitions:

2-3. What bargain hunters enjoy.	10-18. The fibre of the gomuti palm.
4-5. A written acknowledgement.	6-22. What we all should be.
6-7. Such and nothing more.	4-26. A day dream.
10-11. A bird.	2-11. A talon.
14-15. Opposed to less.	19-28. A pigeon.
18-19. What this puzzle is.	7-7. Part of your head.
22-23. An animal of prey.	23-30. A river in Russia.
26-27. The close of a day.	1-32. To govern.
28-29. To elude.	33-34. An aromatic plant.
30-31. The plural of is.	8-8. A fat.
8-9. To cultivate.	24-31. To agree with.
12-13. A bar of wood or iron.	3-12. Part of a ship.
16-17. What artists learn to do.	20-29. One.
20-21. Fattened.	5-27. Exchanging.
24-25. Found on the seashore.	9-25. Sunk in mud.
	13-21. A boy.

Primers Mots Encreuats de la història

Pau Vidal

21 / 12 / 2013

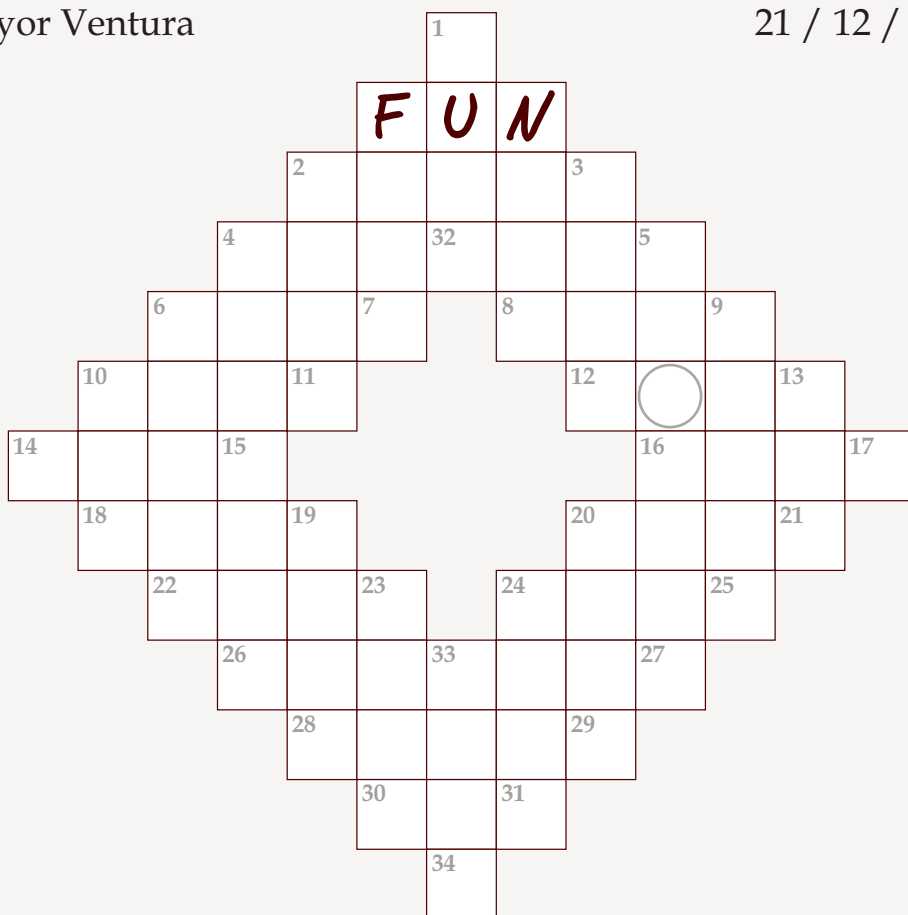

OMPLE els quadradets amb paraules que estiguin d'acord amb les següents definicions:

2-3	Si fos filós no escriuria en fulls així.	10-18	Sóc capaç de dur un cup fins al cim.
4-5	Pirata comestible.	6-22	Recinte per vendre a prop del final.
6-7	La Trinca hi deixa la roba massa nova.	4-26	Melòdics romànticament mentiders.
10-11	Una ració d'energia (o és un munt?).	2-11	Si fos un frau no seria dels baus.
14-15	Quin preu més estrany, per un primer.	19-28	Arbre necessari per fer la traveta.
18-19	Si ella ja no és barata, imagina't l'ull.	F-7	Ja li pots dir grassa que li rellisca.
22-23	Un amor anglès guardat a la clovella.	23-30	L'Enric Mir firmant com a cap islàmic.
26-27	Amorfes amorfes fins a parar el trànsit.	1-32	La taula no hi cap, els alumnes sí.
28-29	No és país de llacs ans de iacs.	33-34	Rebesavi de la calculadora.
30-31	El més estrany de Carrara.	N-8	De petita bramava i de gran canta.
8-9	Amat de l'amat d'en Llull.	24-31	Assumpte del ministre a l'estranger.
12-13	L'àvia flamenca ara s'ha passat al pop.	3-12	Xampany ni per carn ni per peix.
16-17	L'han mort de cara que de cul pica.	20-29	Naip enfrontat al món sencer.
20-21	Per tenir àlies no és prou dels nostres.	5-27	Per l'humorista és l'espectador ideal.
24-25	Està fatal, per això l'han despatxat.	9-25	Filaments prims per fer cilicis curts.
		13-21	Del canonge al masover.

Senyor Ventura

21 / 12 / 2013

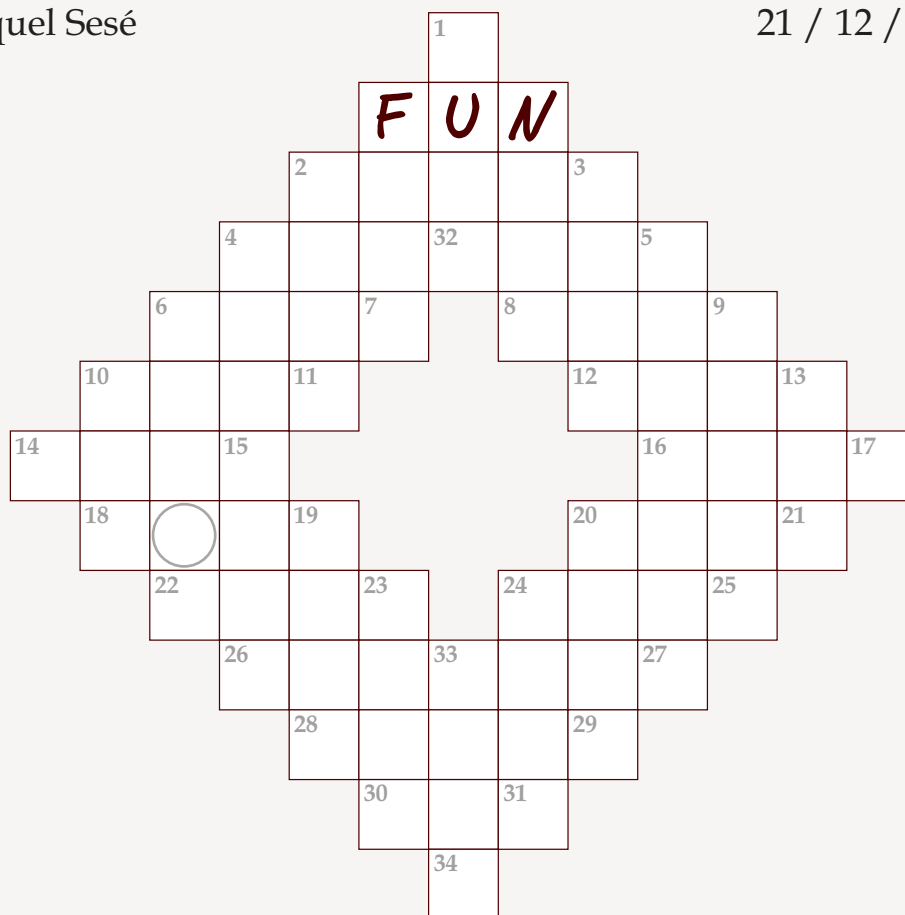

OMPLE els quadradets amb paraules que estiguin d'acord amb les següents definicions:

2-3	Amaneixes.	10-18	Ni per un mal de morir.
4-5	Treballa per salvar vides alienes.	6-22	Piquen pedra.
6-7	Estableix els límits de la pintura.	4-26	El que està a l'abast de l'alcalde.
10-11	Per als argentins, és un estímul.	2-11	Escoltaré el sermó del capellà.
14-15	Canta al Liceu.	19-28	T'obliga a tornar a la feina.
18-19	Diffícilment s'hi arriba a peu.	F-7	Volva.
22-23	Un estany enmig de la Selva.	23-30	Retallo la despesa farmacèutica.
26-27	Omplir pel damunt de les possibilitats.	1-32	Pujol petit.
28-29	Pren apunts.	33-34	Un cavall que no dóna la talla.
30-31	No es queda gaire estona a la platja.	N-8	El romà que més enyora la Lira.
8-9	Parlar amb un superior.	24-31	Una noia de tercera generació.
12-13	La néta canvia i té bona planta.	3-12	Una dona ben dolça.
16-17	La millor defensa.	20-29	Sempre es queda a la superfície.
20-21	Dietari 2.0.	5-27	Comença a treballar quan es fa fosc.
24-25	Cada Nadal és el pare més esplèndid.	9-25	Ens ajuda a saber on hi ha el negoci.
		13-21	Descobreix el mal que portem dins.

Miquel Sesé

21 / 12 / 2013

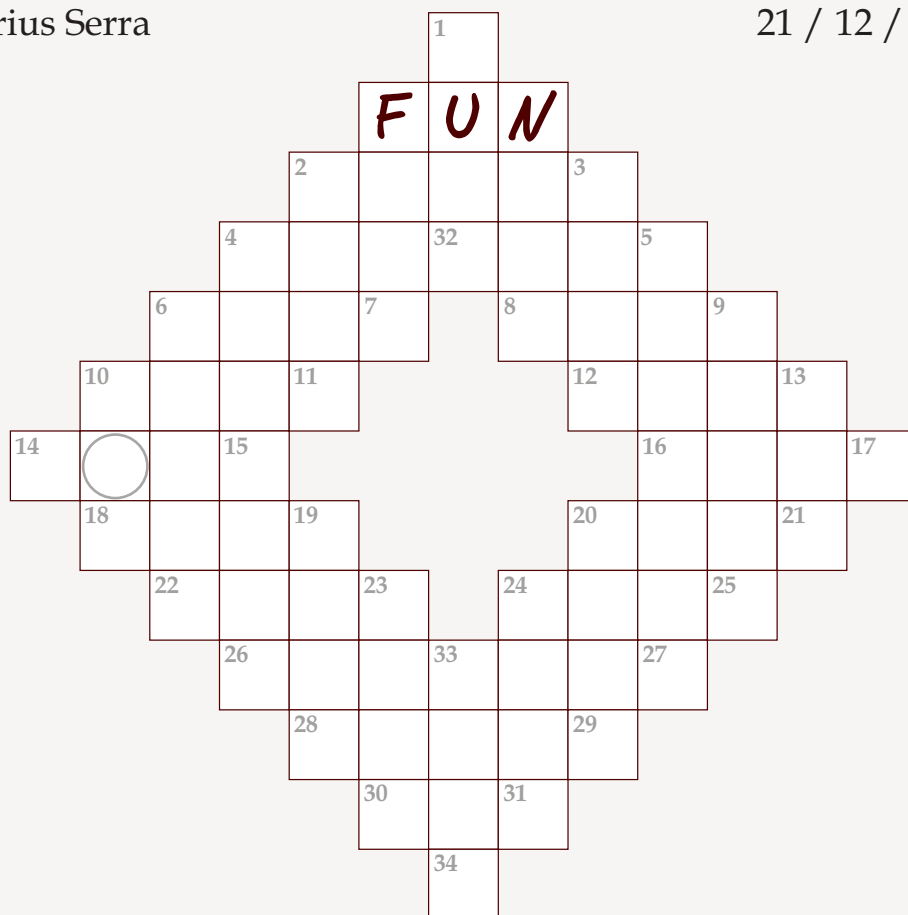

OMPLE els quadradets amb paraules que estiguin d'acord amb les següents definicions:

2-3	Pintura moral feta sobre un mur.	10-18	Tractament dominical als monjos.
4-5	Ben mullades sota la roïna.	6-22	Mullena d'orins.
6-7	No pas gaire cosa.	4-26	Filmades sense dificultats.
10-11	Alletadora molt professional.	2-11	Beneïta vedella camí de Mahoma.
14-15	Esport on es reparteixen galetes.	19-28	L'únic home sense melic.
18-19	La roba interior no diu ni piu.	F-7	Fugida amb gran entusiasme.
22-23	L'ambient està de moda.	23-30	Igual que abans, per no repetir-me.
26-27	Satisfaig plenament els seus desigs.	1-32	Que resisteix el que dura dura.
28-29	Ocell amb un dels cants més bonics.	33-34	Fer un discurs en públic.
30-31	President com una casa de pagès.	N-8	Nascuda en un moment donat.
8-9	Estimar algú sense condicions.	24-31	Pronom personal per a fer pells.
12-13	Comptador oficial de caramboles.	3-12	Emblema personalitzat d'empresa.
16-17	Fa caure el superior del monestir.	20-29	Ens ajuda a fer bullir l'aigua.
20-21	Són sants en els sagraments.	5-27	Larva dels ous de certs insectes.
24-25	La teva amiga és la més bella.	9-25	Indignació per la mossegada del gos.
		13-21	Un nou afer per al detectiu privat.

Màrius Serra

21 / 12 / 2013

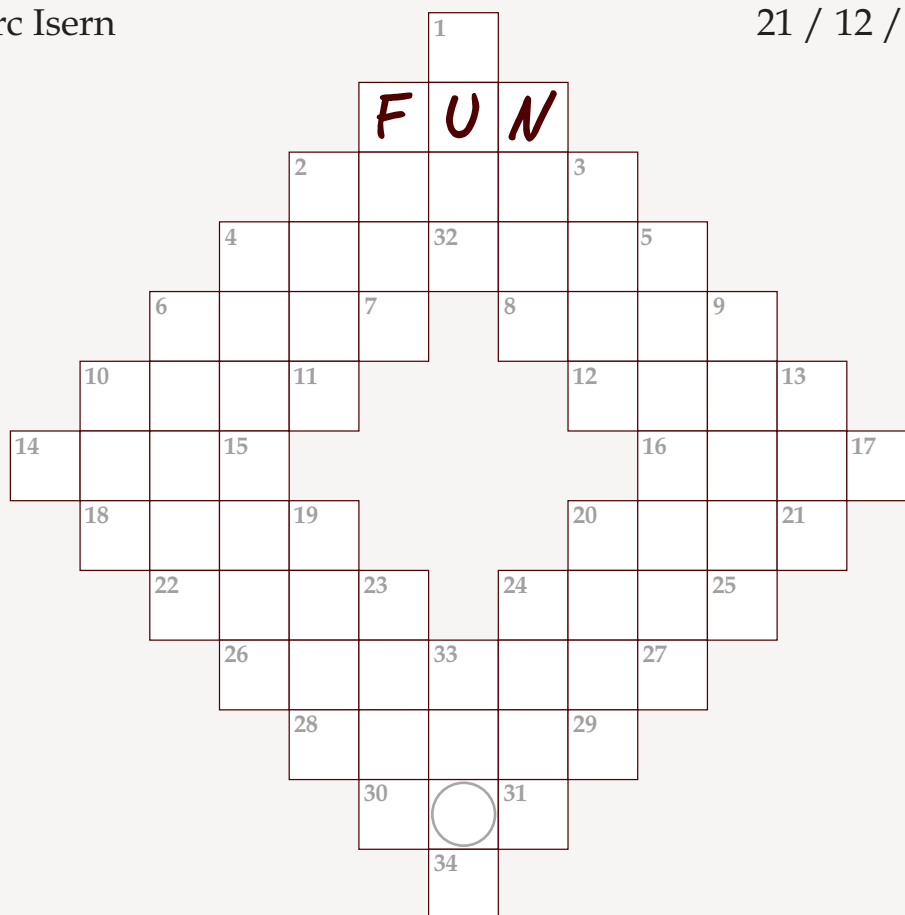

OMPLE els quadradets amb paraules que estiguin d'acord amb les següents definicions:

2-3	Equivocat de canó fins a l'ofec.	10-18	El de Cervera ara ressona pertot.
4-5	El vehicle dels que volen deixar solc.	6-22	Passeig per la ruta d'un club cultural.
6-7	Li toca la Grossa i vomita d'emoció.	4-26	Assignatura nuclear que remet al lluç.
10-11	Toca el cul a la reina amb impunitat.	2-11	Tenien la identitat inclosa a l'herència.
14-15	Pot ser de vida o de rodalies.	19-28	El palíndrom que mai no trobaràs aquí.
18-19	Regata a l'Aragó.	F-7	Estafa d'una empresa alemanya.
22-23	Durícia al barri jueu.	23-30	El felí que et fa saltar per Internet.
26-27	Entregar una sentència absolutòria.	1-32	El seu cap és buscat com a excusa.
28-29	Pot ser caigut o de la guarda.	33-34	Es cansin de l'agror i ho agreugin.
30-31	El dit més glamurós.	N-8	Llet sòlida que pot sonar i ressonar.
8-9	Els més rucs de totes les bases.	24-31	El faig fora i del revés ho ratifico.
12-13	Ho fas a les llorigueres de la temptació.	3-12	Mancat de finor, tot i ser a la Toscana.
16-17	Molt poc feta.	20-29	Que l'era, el camp d'eres?
20-21	Que es capté amb honradesa.	5-27	L'avió més relacionat amb el setè art.
24-25	El fragment que podria ser de terra.	9-25	No t'enfonsis al Mississipi-Missouri.
		13-21	Quan és de peix disminueix.

Marc Isern

21 / 12 / 2013

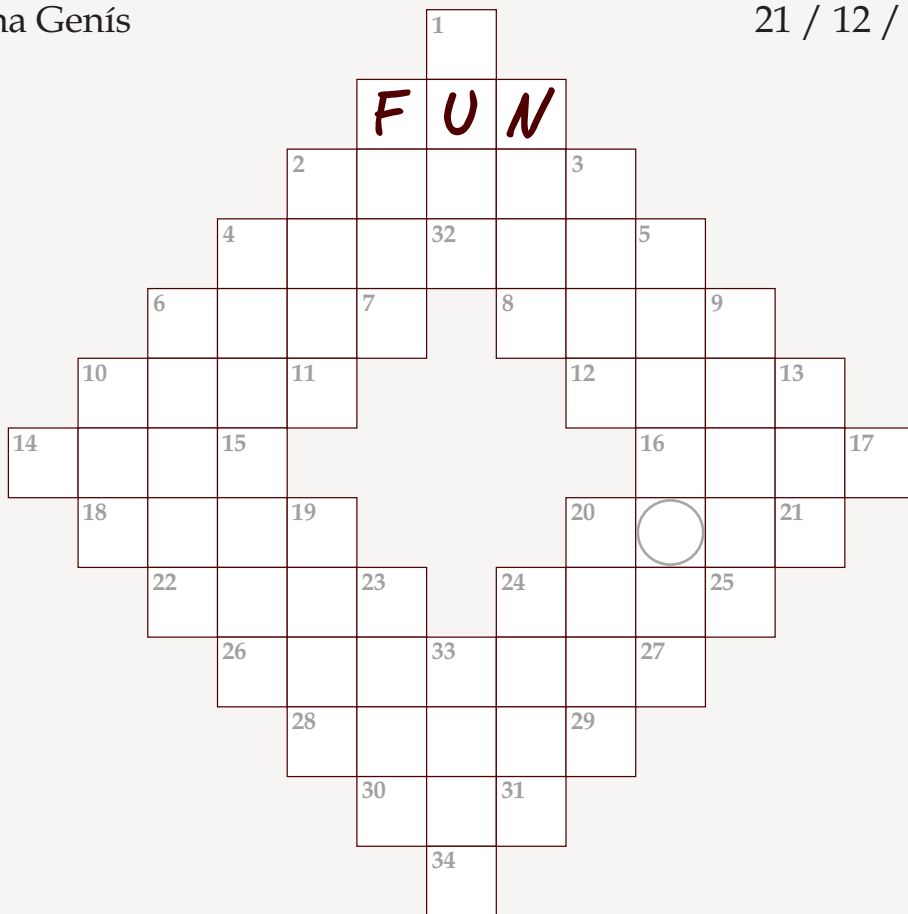

OMPLE els quadradets amb paraules que estiguin d'acord amb les següents definicions:

2-3	El que pedala en primera posició.	10-18	Fixat en algú.
4-5	Sent luxúria, gola, avarícia...	6-22	Sentir amb les puntes dels dits.
6-7	El govern del president mariner.	4-26	Penja del coll del gat urbà.
10-11	La més grossa del Pol Nord.	2-11	Encapçala totes les manifestacions.
14-15	Deliciosa i cara, per l'Arguiñano.	19-28	Té el millor despatx del monestir.
18-19	Entre el preu brut i el net del camió.	F-7	Col·loco sense drogues.
22-23	Es queda amb el vestit sense pagar.	23-30	El millor calmant del golafre.
26-27	Noies de Noruega, Suècia o Finlàndia.	1-32	Roba interior silenciosa.
28-29	Baixa la persiana de la paradeta.	33-34	Estimulants especials pels surfistes.
30-31	ETA en caos total.	N-8	Estigui com peix dins l'aigua.
8-9	El més cridaner del Magreb.	24-31	La delicatessen preferida de l'Elsa.
12-13	Necessita una tònica per tenir accent.	3-12	Destí de tots els camins.
16-17	Fidel a uns valors cristians o solidaris.	20-29	Estimula l'inventor.
20-21	La noia que poseeix un arc.	5-27	Paranys amb formatge.
24-25	Tan sols serveix pels acomiadaments.	9-25	Motivació que et posa en marxa.
		13-21	La part més al sud de Tunis.

Anna Genís

21 / 12 / 2013

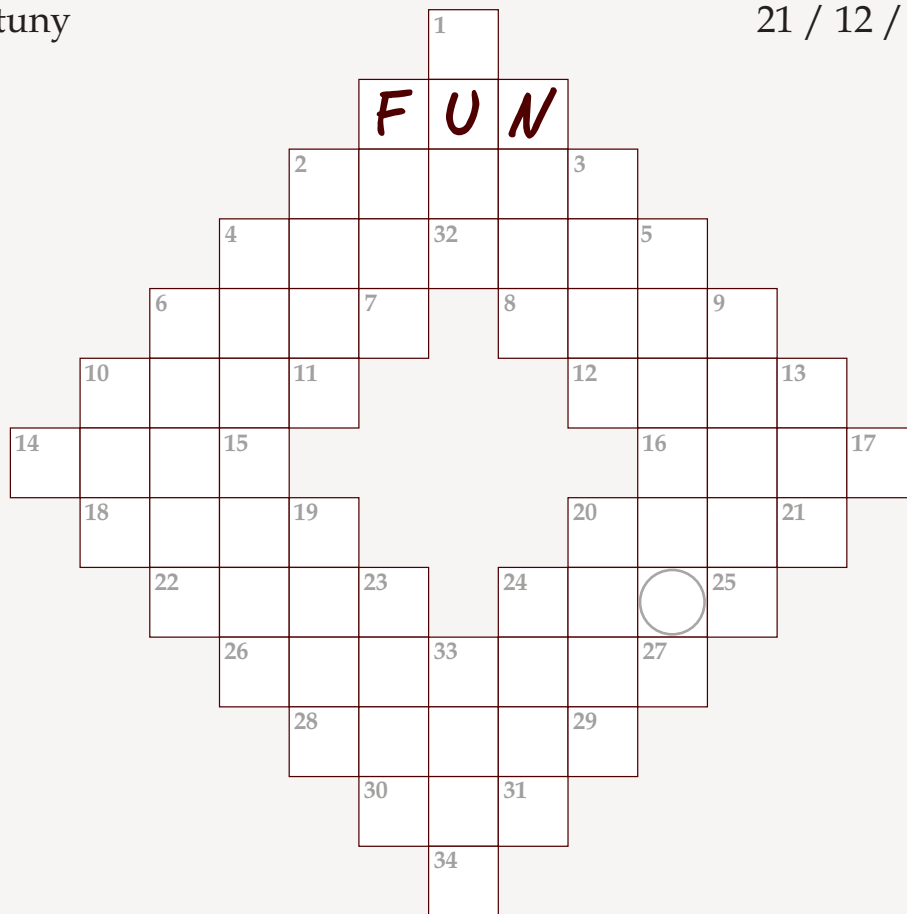

OMPLE els quadradets amb paraules que estiguin d'acord amb les següents definicions:

2-3	Bufar i fer ampolles.	10-18	Entre aquest i massa hi ha un univers.
4-5	Barri amb autonomia pròpia.	6-22	El capicua més petit.
6-7	El fruit preferit del musulmà.	4-26	Pol reconegut per un més.
10-11	Trepitja la torre italiana.	2-11	La més ferotge del parc.
14-15	Cavallet de carn i ossos.	19-28	Ataca els adolescents per la cara.
18-19	Convida a comparèixer al jutjat.	F-7	La més encantadora del conte.
22-23	Un petit fragment de fil-losilicat.	23-30	Fragment teatral entre descansos.
26-27	Fregues consagrades.	1-32	Blanc del tret més traïdor.
28-29	Grup en pro de la discriminació racial.	33-34	Còctel d'anís altament perjudicial.
30-31	El primer de veure el sol.	N-8	Joguina que entra pels ulls.
8-9	D'entrada, sol portar la contrària.	24-31	Acte d'un ajuntament.
12-13	Dóna un cop de peu milionari.	3-12	Fèlid amb una vista envejable.
16-17	Acostuma a marcar oposició.	20-29	Municipi de pes a Osona.
20-21	Defecte de fàbrica.	5-27	Estovats a cops.
24-25	El més fluix de la farmaciola.	9-25	Torno a dir exactament el mateix.
		13-21	Pedra consagrada en plena vigència.

Fortuny

21 / 12 / 2013

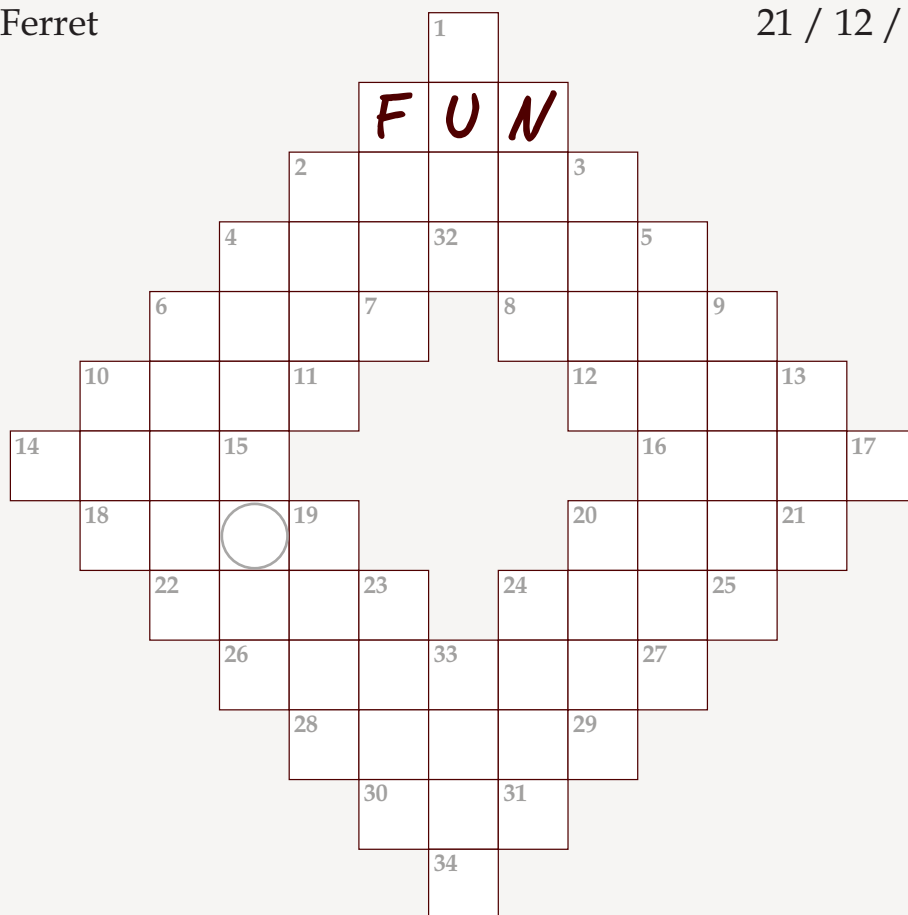

OMPLE els quadradets amb paraules que estiguin d'acord amb les següents definicions:

2-3	Primer acte teatral.	10-18	Escenari d'assajos molt laboriosos.
4-5	Moviment revolucionari.	6-22	És molt millor, però val com qualsevol.
6-7	Es mata picant.	4-26	Disc que no s'acaba mai.
10-11	La veritat que mai sabrem.	2-11	El nadó s'ha convertit en una persona.
14-15	A molts ens en falta un.	19-28	Agraeix els papers delicats.
18-19	S'acobla al tambor per tocar diana.	F-7	Frase que no cal redactar.
22-23	Confirma la regla.	23-30	Home de pes.
26-27	Motor d'aigua.	1-32	Trompa greu.
28-29	Ball molt animat, potser massa.	33-34	Element seriós, i no és broma.
30-31	Les seves sortides tenen molta gràcia.	N-8	Aguanta la bufanda.
8-9	Surt de l'armari i s'hi deixa els ous.	24-31	Es mou de cadena en cadena.
12-13	S'inspira a qualsevol lloc.	3-12	No és rar que sigui un mal general.
16-17	És dura com una pedra.	20-29	Qualsevol es pot empassar el que diu.
20-21	Faig una imitació exacta.	5-27	Imatge que es veu tancant els ulls.
24-25	Va treure un deu en llatí.	9-25	Tots els comuns en duen.
		13-21	Contestador automàtic.

Jep Ferret

21 / 12 / 2013

OMPLE els quadradets amb paraules que estiguin d'acord amb les següents definicions:

2-3 Un conductor d'allò més il·luminat.

4-5 No tenen cap mena d'importància.

6-7 Tica, mica, camacurta i ballarica.

10- 11 Si és de palla millor que millor.

14-15 El resultat de canviar la pesseta.

18-19 Ascó mobilitzat per un fet estrany.

22-23 La fiquem i la vessem a la vegada.

26-27 Aguanta l'espelma durant el ball.

28-29 Estofat que no tolera el gat per llebre.

30- 31 Mitja dotzena d'ous ferrats.

8-9 Niuet d'amor als carrers d'Atenes.

12-13 El tram més merdós de la canalització.

16-17 Aquest *xupito* ja el tenim coll avall.

20-21 Una ciutat envoltada de lava.

24-25 Fletxa al cor d'un *homo sapiens*.

10-18 Panxota passada per aigua.

6-22 Hi fiquem cullerada a fi de bé.

4-26 Científic d'amors platònics.

2- 11 No gaire, si més no durant l'Apocalipsi.

19-28 Ball de bastons a casa del veí.

F-7 Un senyal de l'edat de pedra.

23-30 Edulcorant d'havent dinat.

1-32 Impermeable damunt la taula.

33-34 Cangur de la tercera edat.

N-8 Embaràs entre dinosaures.

24-31 Mecanismes d'alta volada.

3-12 La via làctia.

20-29 Passa per alt un tram cronometrat.

5-27 Té fama de morir d'un ensurt.

9-25 La Carol i el seu malestar estiuenç.

13-21 Sodomita que està com un llum.

ENIGMÀRIUS

MARIUS SERRA

EL
700⁺

ORIOI COMAS

DESCOBREIX ELS SECRETS PER RESOLDRE I ELABORAR ENIGMES

L'any 1913 es van publicar a Nova York els primers mots encreuats.

En un segle, l'art d'ocultar paraules ha evolucionat molt.

Dels diaris, els enigmes han saltat a la ràdio i a internet.

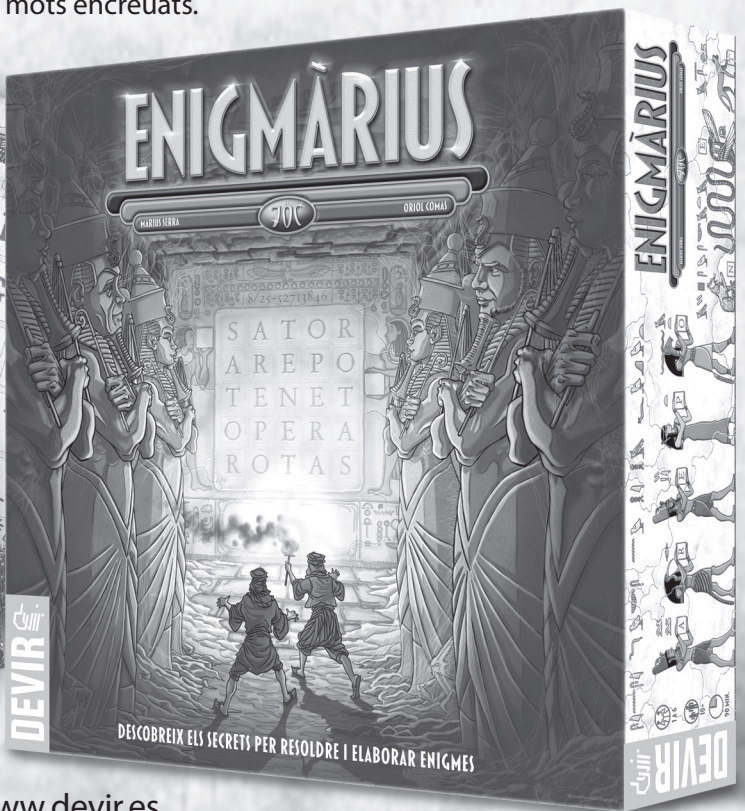
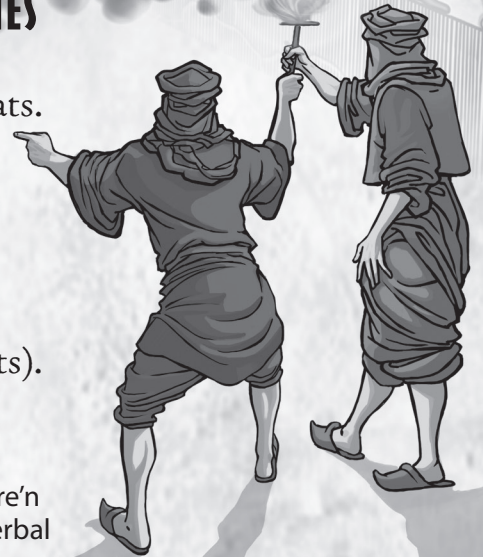
De les definicions literals ("enganxat", per clavat, o "aviadors", per pilots) s'ha passat a l'ús dels dobles sentits: "Idèntic a Jesucrist" (clavat), o "Aquests només treballen quan volen" (pilots).

Qui resol un enigmàrius sent la necessitat d'inventar-ne.

Ara el joc de l'Enigmàrius et dona les eines per resoldre'n i aprendre a elaborar-ne. Una dinàmica competició verbal permet completar les paraules d'un cartó amb jocs de nivell senzill, mitjà i avançat.

Segons caigui el dau hauràs de resoldre un enigmàrius, trobar un anagrama, triar entre tres possibles sentits d'un mot o simplement dir una paraula que contingui una lletra determinada. Però també et pot tocar posar a prova els altres jugadors plantejant-los un enigmàrius que podràs inventar amb l'ajut dels ingredients secrets que permet cada resposta.

Un joc apte per a verbívors iniciats i també per a gent que mai no ha aconseguit acabar uns mots encreuats.

Devir Iberia, S.L.

C/ Rosselló, 184 6è 1a • 08008 Barcelona • www.devir.es

DEVIR